

Tyresö kommun
barn-utb@tyreso.se

2023-12-08

1 (7)

Dnr-2022:8799

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid Fornuddens skola i Tyresö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Fornuddens skola avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser. Granskningen genomfördes under vårterminen 2023.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 1 juni 2023, dnr 2022:8799.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Fornuddens skola senast den 17 november 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Tyresö kommun har inkommit med en sådan redovisning den 4 december 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde inleda ett utvecklingsområde och se till

- Att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens etablerar ett nära samarbete i utformningen av garantin, innefattande rutiner och gemensam förståelse för garantins begrepp.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har etablerat ett nära samarbete i utformningen av garantin. En ny skolledning har börjat på skolan som bland annat har skapat organisatoriska förutsättningar för att öka möjligheten att uppfylla samtliga delar inom garantin för tidiga stödinsatser. Skolans ledningsgrupp och elevhälsoteam har organiserat flera utbildningstillfällen och utökade möjligheter för personalen att få stöd i arbetet med garantin.

Skolan har genomfört en workshop med berörd personal med fokus på begreppen indikation, befarar, särskild bedömning och uppföljning. Skolan har även reviderat rutinerna för arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Av rutinerna framgår bland annat när samråd ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens. Samråd ska nu genomföras vid 4 tillfällen under året i oktober, december, februari/mars och maj.

Skolinspektionens bedömning är att nämnda arbetssätt kan bidra till att fånga upp de elever som uppvisar indikation på att inte nå målen samt utveckla stödinsatserna och följa upp dem.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde inleda ett utvecklingsområde och se till

- Att särskild bedömning vid indikation samt planering och uppföljning av stödinsatser sker i samråd med specialpedagogisk kompetens.
- Att samråden fokuserar likvärdigt på svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har rutiner för när samråd ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens. Möten bokas även löpande in av både undervisande personal och speciallärare för att följa elevers utveckling, diskutera extra anpassningar på individ- och gruppnivå samt för att genomföra uppföljning.

Av huvudmannens redovisning framgår också att både speciallärare i svenska och matematik samt lärare i svenska som andraspråk deltar vid de olika samråden för att säkerställa att inget ämne förbises. Speciallärare i matematik och svenska kommer även att delta vid regelbundna ämneskonferenser för att ge stöd i att utveckla undervisning och extra anpassningar.

Skolinspektionens bedömning är att samråden som beskrivs, där lärare och personal med specialpedagogisk kompetens ingår, omfattar särskild bedömning, planering och uppföljning av insatser i samråd utifrån garantin för de elever som uppvisar indikation på att inte nå målen. Så som samrådsarbetet beskrivs bedömer också Skolinspektionen att dessa kommer att fokusera likvärdigt på svenska, svenska som andraspråk och matematik.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Thuring.

I handläggningen av ärendet har även Anna-Carin Kostic, föredragande utredare, medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.¹

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.²

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.³

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven.

¹ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

² 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

³ 3 kap. 4 b § skollagen.

Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁴

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.⁵

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.⁶

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.⁷ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁸

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt hjälp de behöver.

⁴ 3 kap. 4 a § skollagen.

⁵ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

⁶ Prop. 2017/18:195 s. 86.

⁷ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

⁸ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.⁹

⁹ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.